

PROCESBESCHRIJVING
KLIMAATTRANSITIEPLAN & PVA

Pagina: 316.3 - 1 / 12
Status: versie 1
Datum: December 2025

Inleiding

Het doel van dit klimaattransitieplan is om de korte en middellangetermijnstrategie uit te werken en de strategische reductiedoelstellingen in beleid en in een concreet plan van aanpak uit te werken. Het eerste deel van dit document bestaat uit het klimaattransitieplan en het tweede deel uit het plan van aanpak met concrete maatregelen.

Eigen stellingname:

Gelet op het feit dat 98% van onze emissie scope 1 en 93% van ons energieverbruik herleidbaar is als de uitstoot van diesel, is het aannemelijk dat reductie moet worden gezocht in verminderen van het verbruik van onze machines en bedrijfsauto's. Dit kan door middel van het vervangen door nieuwere / zuinigere modellen, door middel van vervangen door hybride /elektrische modellen, door middel van het inzetten op alternatieve brandstoffen als door het sturen op bewustzijn van directie en personeel. Gelet op de onzekerheden, de hoge investeringen wat betreft het vervangen door hybride /elektrische modellen, de (te) hoge kostprijs wat betreft alternatieve brandstoffen en ons huidige jonge machine- en wagenpark kan worden gesteld dat een grote reductie hier (nog) niet kan worden gezocht. Vooral het proces van bewustwording zal CO₂ reductie teweeg brengen. Wat het energieverbruik betreft zal de inzet van HVO 100 leiden tot een CO₂ emissie reductie van 89%, terwijl de energiereductie slechts 3,8% betreft. Gelet op bovenstaande onderbouwing zijn wij dan ook van mening dat een reductie van 1% per jaar voor het energieverbruik voldoende ambitieus is.

Op basis van een vergelijk met sectorgenoten aan de hand van op hun websites vermelde reductiemaatregelen, eigen maatregelen en de ingevulde maatregellijst concludeert Zandee een middenmoter te zijn. We hebben ons bedrijf vergeleken met:

- Markusse B.V.
- Kloosterman

Uit deze vergelijking blijkt dat Kloosterman zich positioneert als koploper en Markusse zich als middenmoter. Omdat het type werk wat wij uitvoeren vooral is gericht op onderhoud past de rol van middenmoter goed bij ons en ligt dit ook in lijn met wat opdrachtgevers van ons verwachten en opdrachtgevers zelf ook financieel willen en kunnen in het onderhoudswerk.

Analyse van de (potentiële) rol van de organisatie bij flexibiliteit in het energiesysteem

Onze bedrijfslocatie bevindt zich niet in een regio met een verhoogde kans op congestie op het lokale elektriciteitsnet. Gelet op ons lage stroomverbruik zien wij op dit moment geen noodzaak tot het nemen van maatregelen die bijdragen aan flexibiliteit in het energiesysteem

Klimaattransitieplan

Criteria 2.B.1-1 CO₂ reductiedoelstelling middellangetermijn

De middellangetermijn doelstelling is gesteld op 5 – 10 jaar t.o.v. het basisjaar 2024 en gesteld vanaf de initiële- of hercertificeringsaudit. Dat betekent dat deze doelstelling iedere 3 jaar wordt geëvalueerd en indien nodig wordt herzien.

Doelstelling middellange termijn (5 tot 10 jaar)

CO₂ reductiedoelstelling

In 2032 ten opzichte van 2024 (basisjaar) 20% minder CO₂ uitstoten gerelateerd aan de brutomarge.

Deze doelstelling is ambitieus op basis van een vergelijk met sectorgenoten binnen de zogenaamde Cumelabedrijven. Cumelabedrijven zijn organisaties die werkzaam zijn binnen het agrarisch loonwerk, groenonderhoud, onderhouden van watergangen en grond, weg- en waterbouwwerk. Omdat er binnen onze sector niet veel bedrijven nog gecertificeerd zijn op trede 2 zijn er niet veel reductiedoelstellingen bekend voor de middellange termijn. maar navraag binnen de bij ons bekende bedrijvenkring leerde

PROCESBESCHRIJVING
KLIMAATTRANSITIEPLAN & PVA

Pagina: 316.3 - 2 / 12
Status: versie 1
Datum: December 2025

dat een doelstelling van 20% ambitieus te noemen is. Daarbij speelt ook sterk mee dat bedrijven die project gerelateerd werken meer ambities kunnen hebben omdat er bij de opdrachtgever voldoende budget is voor het duurzaam werken op het project. En dat in de markt van onderhoudswerk er bij ons minder ruimte is vanuit opdrachtgevers om duurzaamheid acties te stimuleren met bijvoorbeeld EMVI-kortingen op een nieuw contract.

Voor de relatie van onze doelstelling met wettelijke verplichtingen baseren we ons op het Klimaatplan 2025 – 2035 opgesteld door het Ministerie van Klimaat en Groene Groei. Bij het opstellen van de middellange termijn doelstelling is gekeken naar wat er aan ambitie in dit klimaatplan staat. In het klimaatplan staat in paragraaf 3.3. de transitie in de in dit plan onderscheiden sectoren benoemd. Deze transitiepaden interacteren op elkaar. Maatregelen binnen de sectoren hebben ook daarbuiten effect. In het plan wordt elektrificatie gezien als de hoofdroute en hernieuwbare brandstoffen als tussenoplossing (pagina 47). Dat betekent dat de doelstelling voor de middellange termijn vooral ligt op het gebruik van alternatieve brandstoffen (HVO) en op het uitvoeren van onderzoek naar toepassing van elektrificatie voor de periode richting 2050. Onze doelstelling is in overeenstemming met dit plan.

Voor de scope 3 is onderzocht wat er in het klimaatplan geschreven staat over de opbouw van een circulaire economie en reductie van ketenemissie. Maatregelen die bijdragen aan circulariteit leiden tot een significante daling in de vraag naar grondstoffen en energie. Concreet betekent dit dat de scope 3 activiteiten die betrekking op hebben op goederen en afvalstromen er onderzocht wordt of dit in lijn is met het Circulair Materialen Plan (CMP).

Deze doelstellingen is verdeeld in onderstaande subdoelstellingen:

- Scope 1: 15%
- Scope 3: 5%

Deze doelstellingen zijn gerelateerd aan de brutomarge (bedrag in basisjaar is 100%).

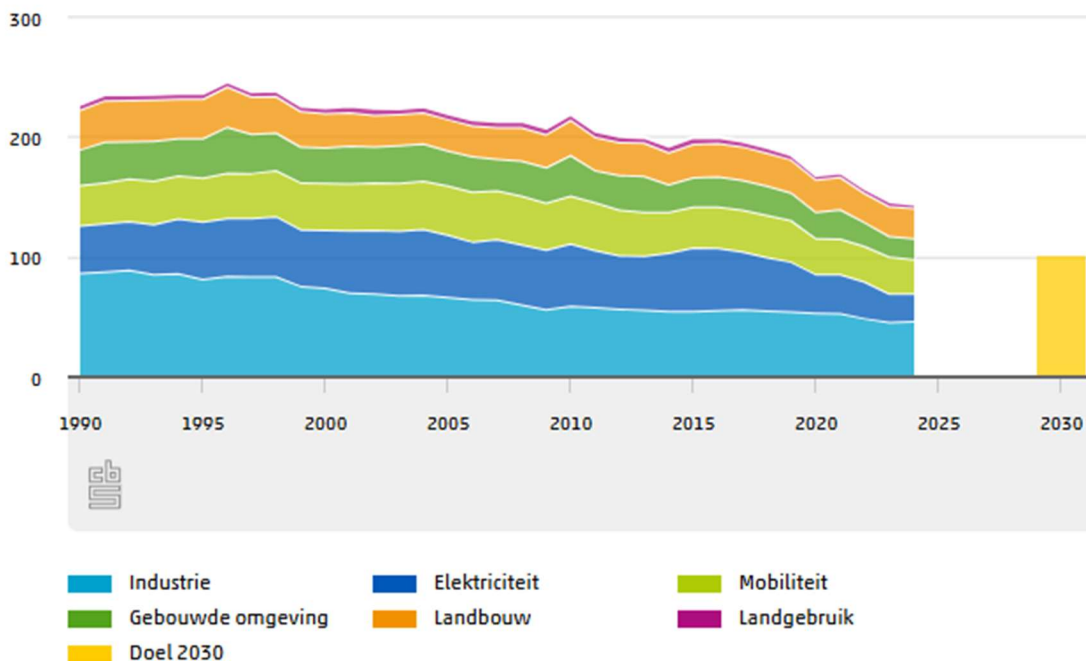
Deze doelstelling zal behaald moeten worden door vooral te reduceren op de scope 1 emissies omdat hier de grootste uitstoot aanwezig is en op de scope 3 emissies. Omdat op de scope 2 reeds groene stroom afkomstig uit Nederland wordt ingekocht wat geen CO₂-emissie veroorzaakt is deze buiten beschouwing gelaten voor wat betreft de CO₂-reductie.

Conform de Europese Klimaatwet is het de ambitie om in 2050 klimaatneutraal te zijn. Als tussenstap is voor 2030 als doel gesteld om ten minste 55% netto reductie van broeikasgasemissie te realiseren ten opzichte van 1990. In 2024 was de uitstoot ten opzichte van 1990 met 37% gedaald (bron: <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2025/11/daling-uitstoot-broeikasgassen-vlakt-af-in-2024>).

Uitstoot broeikasgassen conform IPCC sinds 1990

Megaton CO₂-equivalent

Afbeelding 1: tabel uitstoot broeikasgassen conform IPCC sinds 1990

De klimaatwet stelt dat in 2030 de broeikasgasuitstoot 55 procent lager moet zijn dan in 1990. De doelstelling van 20% t.o.v. 2024 zou daarmee theoretisch uitkomen op een reductie van 57% in 2032 en ligt daarmee in lijn met de nationale wettelijke ambities.

De brancheorganisatie Cumela is mede ondertekenaar van de Groene Koers waarin de ambities om de landelijke klimaatdoelstellingen te realiseren voor mobiele werktuigen en materieel in de bouw- infra- en groensector staan verwoord. Dit betekent dat de doelstelling in overeenstemming is met de sectorafspraken en hierop voortbouwt.

De doelstelling is in overeenstemming met de door de sector geaccepteerde verwachtingen voor Technology Readiness Levels (TRL's) van de relevante technieken. Momenteel wordt er door fabrikanten veel onderzoek gedaan naar het elektrificeren en verduurzamen van mobiele werktuigen en materieel. De doelstelling is in overeenstemming met wat er in de sector verwacht wordt qua transitie van het materieel.

Er is gekozen om de doelstelling niet extern te valideren door een onafhankelijke en internationaal erkende partij.

Criterium 2.B.1-2 Energiebesparings- en duurzame energiedoelstelling voor de middellange termijn.

Voor het besparen van het energieverbruik moet er een kwantitatieve doelstelling opnemen voor de besparing van het energieverbruik voor het zelf opwekken, opslaan en gebruiken van duurzame energie voor de middellange termijn. Deze doelstelling is:

Energiebesparings- en duurzame energiedoelstelling

In 2032 ten opzichte van 2024 12% minder energie (MJ/kWh) verbruiken.

PROCESBESCHRIJVING
KLIMAATTRANSITIEPLAN & PVA

Pagina: 316.3 - 4 / 12

Status: versie 1

Datum: December 2025

Deze doelstelling draagt bij aan het behalen voor de voorgenoemde CO₂-doelstelling. Deze doelstelling is gebaseerd op het basisjaar 2024 en wordt ten opzichte van de laatste initiële en wordt ten opzichte van de laatste initiële audit of hercertificeringsaudit geëvalueerd en indien nodig worden aangepast.

Bij het vaststellen van deze doelstelling is beoordeeld of deze doelstelling in overeenstemming is met de huidige flexibiliteit in het energiesysteem. Ook is onderzocht wat de doelstelling betekent t.o.v. de CO₂-doelstelling. Uit berekening blijkt dat de factor voor reductie t.o.v. de CO₂-reductie gemiddeld 1,6 is bij transitie naar elektrificatie. Dit richtgetal geeft de verhouding aan waarop de bovenstaande doelstelling is gebaseerd t.o.v. en in samenhang met de CO₂-doelstelling en dat het behalen een grote mate van afhankelijkheid kent van de CO₂-doelstelling. Voor wat betreft de vergelijking met andere organisaties en in relatie tot de wettelijke verplichtingen is de CO₂-doelstelling leidend.

Criterium 2.B.1-3 Middellangetermijnstrategie

Acties die worden ondernemen om de voorgenomen doelstellingen te halen voor de middellangetermijn zijn:

- 2025 – 2032 bij de opdrachtgevers actief onder de aandacht brengen dat voor de transitie het benodigde budget moet worden uitgetrokken;
- 2028 – 2030: Onderzoeken welke machines er t/m 2032 vervangen moeten worden en onderzoeken welke alternatieve er zijn of worden ontwikkeld voor dit type en wat de mogelijke levertijden zijn;
- 2027 – 2030: Onderzoeken en uitwerken wat de status is van het huidige energienetwerk in de omgeving en wat de energievraag van het bedrijf zou zijn en wat hier de mogelijkheden van zijn;
- 2027 – 2030: Onderzoeken hoe en op welke wijze er energie op het eigen terrein kan worden opgeslagen. Wat hier de voorwaarden voor zijn qua vergunningplicht, eisen brandverzekering, (arbo) veiligheidsrichtlijnen en externe veiligheid;
- 2028 – 2030: Onderzoeken of eigen opwekking van energie kan plaatsvinden (technisch) en wat hier de mogelijke eisen van zouden zijn qua vergunningplicht;
- 2028 – 2030: In kaart brengen van alle afvalstromen en te gebruiken grondstoffen waarbij er een toetsing plaatsvindt aan het Circulair Materialen Plan (CMP) en onderzocht wordt of er alternatieve mogelijk zijn;
- 2029 – 2031: Kennis verzamelen van materialen, grondstoffen en afvalstromen om actief de opdrachtgevers te betrekken bij het voorstellen van alternatieve mogelijkheden in ontwerp- en uitvoeringsfase om de impact op de keten te verlagen en overige beïnvloedbare emissies positief te beïnvloeden;
- 2030 – 2032: Realiseren van eerste eigen energieopslag en laadlocatie;
- 2029 – 2030: Opvragen offertes en onderzoeken mogelijkheden voor een warmtepomp;
- 2031 – 2032: Realiseren van een warmtepomp

De benodigde investering om bovengenoemde maatregelen is begroot op ca €1000 euro per jaar. Voor een concrete maatregelen zoals een warmtepomp, elektrisch gereedschap of elektrisch materieel wordt op basis van de offertes de investering bepaald.

Samenwerking: De voorgenoemde middellangetermijnstrategie wordt besproken op de overleggen van het sectorinitiatief en waar mogelijk samenwerking gezocht met branchegeenoten. Hierbij wordt bijvoorbeeld onderzocht of een gezamenlijke laadlocatie mogelijk is en of er gebruik gemaakt kan worden van externe partijen of energiehubs in de omgeving. Of het mogelijk is om gezamenlijk een investering te doen, etc.

De benodigde kapitaalgoederen die noodzakelijk zijn voor het behalen van de doelstellingen zijn:

- Duurzaam materieel;
- Warmtepomp
- Accu's voor opslag van het energie.

PROCESBESCHRIJVING
KLIMAATTRANSITIEPLAN & PVA

Pagina: 316.3 - 5 / 12
Status: versie 1
Datum: December 2025

Voor het realiseren van de doelstellingen is er afhankelijkheid van de technische beschikbaarheid en financiële haalbaarheid van deze kapitaalgoederen. Om dit te bepalen is er regelmatig overleg met branchegenoten en worden er Total Cost of Ownership (TCO) berekeningen opgesteld in de periode van 2028 – 2032 om te bepalen wat de financiële impact is op het bedrijf en op de opdrachtgevers bij vervanging van het huidige materieel voor duurzame (elektrische) alternatieven.

Plan van aanpak: In het onderstaande plan van aanpak zijn door voorgenoemde termijnen onderverdeeld in concrete acties voorzien van actiehouders en planning. Ook dienen deze acties als input voor de doelstellingen op korte termijn en het daarbij behorende plan van aanpak.

Kansen en risico's: De volgende kansen en risico's zijn geïnventariseerd die mogelijk positieve of negatieve impact kunnen hebben op de middellangetermijnstrategie.

Kansen:

- Prijzen van duurzaam materieel zoals elektrische tractoren of grondverzetmachines zakken waardoor de TCO berekening dichterbij de traditionele uitvoering komt te liggen. Het gevolg hiervan is dat er eerder geïnvesteerd kan worden en de financiële impact voor ons en onze opdrachtgevers kleiner is;
- Opdrachtgevers stellen budget beschikbaar om projectmatig te experimenteren met duurzame alternatieven waardoor deze resultaten verwerkt kunnen worden in definitieve voorstellen;
- Bij aanbestedingen een onderscheidende score behalen doordat duurzaamheid als een belangrijk gunningscriterium wordt ingezet. Met het resultaat van de inschrijfbelofte en de financiële onderbouwing die daaraan ten grondslag ligt is versneld investeren mogelijk.

Risico's:

- Door netcongestie is er vertraging bij het aanvragen van vereiste aansluitingen;
- Doordat het inzicht niet juist en volledig is zijn de doelstellingen op verkeerde aannames gebaseerd waardoor er een afwijking optreedt in de monitoring;
- Door tegenvallende financiële resultaten kan er minder in duurzaam materieel geïnvesteerd worden en loopt de vervangingsagenda vertraging op;
- De ontwikkeling van nieuw en duurzaam bouw- en landbouwmaterieel loopt vertraging waardoor bestaand materieel langer door moet draaien;
- Door personeelsgebrek maakt het huidige materieel minder draaiuren waardoor het vervangen voor een duurzamere variant langer moet worden uitgesteld dan vooraf gepland;
- Vergunningen voor het plaatsen van accu's of realisatie van een laadplein worden niet verstrekt omdat het omgevingsplan van het bevoegd gezag daar niet op is afgestemd.

Monitoren van voortgang:

In het voortgangsverslag (316.3) wordt weergegeven wat de stand van zaken is met betrekking tot uitgevoerde maatregelen en bereikte reductie. De CO2-Prestatieladder maatregellijst wordt op de website www.co2-prestatieladder.nl ingevuld en gepubliceerd.

Criterium 2.B.2.1: CO2-doelstelling voor de korte termijn periode 1 – 3 jaar

De volgende doelstelling(en) zijn op basis van het verkregen inzicht vastgesteld:

CO2 reductiedoelstelling

In 2027 ten opzichte van 2024 8% minder CO2 uitstoten.

- Deze doelstellingen zijn gerelateerd aan de brutomarge (bedrag in basisjaar is 100%)
- Deze doelstelling zal behaald moeten worden door te reduceren op de scope 1 emissies aangezien wat betreft scope 2 reeds groene stroom afkomstig uit Nederland wordt ingekocht wat geen CO2-emissie veroorzaakt. En op de scope 3 emissies.
- Scope 1: 5%
- Scope 3: 3% (zie hiervoor ook de waardenketenanalyse).

PROCESBESCHRIJVING
KLIMAATTRANSITIEPLAN & PVA

Pagina: 316.3 - 6 / 12
Status: versie 1
Datum: December 2025

Projectdoelstellingen:
Inkoop materialen t.b.v. projecten en onderaannemers

De huidige scope 3-analyse is gebaseerd op een spend-based methodiek, wat inhoudt dat de nauwkeurigheid van de CO₂-gegevens beperkt is. Hierdoor is het momenteel lastig om een betrouwbare reductiedoelstelling voor scope 3 te formuleren. Daarnaast zijn jaarlijks de werkzaamheden, gedeeltelijk, verschillend, dus het ene jaar kan de uitstoot hoger of lager zijn dan het andere jaar. Zoals in de waardenketenanalyse is bepaald zijn er wel reductiemogelijkheden die we benutten met de maatregelen zoals deze in de waardenketenanalyse zijn geanalyseerd.

Opdrachtgevers

Een van de belangrijkste opdrachtgevers zijn Waterschap Hollandse Delta en Waterschap Schelde Stroom en Provincie Zeeland. We zullen bij de start van een project en tijdens de uitvoering van het project met regelmatig het thema duurzaamheid agenderen bij de bouwvergadering en overleggen waar we projectgebonden maatregelen kunnen

Duurzaamheid heeft een plek in zowel de inschrijvingsfase als tijdens de uitvoering van de raamovereenkomst. Specifieke duurzaamheidseisen zullen altijd in de volgende nadere opdrachten worden verwerkt. Aangezien dit veelal project specifiek is, zullen er aanvullende duurzaamheidseisen gesteld kunnen worden. De focus voor deze raamovereenkomst ligt op de volgende aspecten:

1. Materialen

Streven naar een zo goed mogelijk circulair ontwerp en realisatie, onderhoudsbestendigheid, lage life cycle costs (LCC) en materialen met zo laag mogelijke milieubelasting (CO₂ en MKI). De focus ligt op de materialen met de grootste voetafdruk: beton, asfalt, elementenverharding en staal. 'Specials' zijn hout, steen, composiet.

2. Investerings

Dit gaat over het belang van maatschappelijk verantwoord investeren, het investeren in assets die toekomstbestendig zijn en de LCC zo laag mogelijk houden. Dat is de kerntaak van Beheer. Doelstellingen zijn sturen op total costs of ownership (inkopen op laagste LCC in plaats van laagste investeringskosten), het 'ontpieken' van investeringen door bijvoorbeeld grote vervangingsoperaties, voorkomen van achterstallig onderhoud en anticyclisch werken.

3. HVO100

HDSR richt zich bij haar projecten onder andere op emissiereductie. Om dit binnen de raamovereenkomst te verankeren zal de eis worden opgenomen dat bij de uitvoering voertuigen minimaal HVO100 moeten gebruiken.

Bij elk op te starten project wordt dus goed gekeken naar de duurzaamheid. Dit gebeurt in overleg met de opdrachtgever, maar ook met betrokken leveranciers.

Criterium 2.B.2-2 Energiebesparings- en duurzame energiedoelstelling

De volgende energiebesparing doelstelling(en) is opgesteld op basis van het verkregen inzicht:

Energiebesparings- en duurzame energiedoelstelling

In 2027 ten opzichte van 2024 3,5% minder energie (MJ/kWh) verbruiken
---

Deze doelstellingen is gerelateerd aan de brutomarge (bedrag in basisjaar is 100%) en aan de doelstelling voor de uitstoot van CO₂. De focus ligt op het terugdringen van het brandstof gebruik omdat de grootste winst te behalen is in scope 1. Gebruik van duurzame brandstoffen heeft een groot positief effect op reductie van CO₂ wat echter niet zichtbaar is bij het energieverbruik. Bij vervanging van diesel voor elektriciteit is gemiddeld de factor 1,6 van toepassing waardoor de doelstelling voor het verminderen van energie bij overstap van diesel niet gelijk is aan de doelstelling voor het reduceren van CO₂.

Criterium 2.B.2-2 Plan van aanpak korte termijn

Bij de maatregelen voor het onderstaande plan van aanpak is onderzocht dat de maatregelen betrekking op de 'Trias Energetica' te weten:

1. Het minimaliseren van energiegebruik;
2. Gebruik van duurzame brandstoffen;
3. Het efficiënt gebruik van fossiele brandstoffen.

De voorgenoemde doelstellingen zijn ambitieus t.o.v. sectorgenoten waar regelmatig een percentage van 3 of 4% terugkomt voor het verminderen van CO₂ uitstoot.

Het monitoren van de doelstellingen gebeurt door een twee jaarlijkse footprint op te stellen waarin het de CO₂-uitstoot en het energieverbruik wordt geïnventariseerd en gemeten aan de reductiedoelstellingen.

In het onderstaande plan van aanpak zijn concrete en duidelijke maatregelen geformuleerd voorzien van planning, voorzien van verwachte bijdrage per maatregel aan CO₂-reductie en voorzien van actiehouders die verantwoordelijk is voor de maatregel. Parallel aan de onderstaande maatregelen is de maatregelenlijst van SKAO ingevuld (zie bijlage voor de uitdraai van de maatregelenlijst). Op basis van deze maatregelen beschouwd Zandee Kloetinge B.V. zich als Middenmoter.

Onderstaand staat het plan van aanpak. Maatregelen op projectniveau worden verwerkt in een projectdossier. Het eerste deel van het plan van aanpak betreft de maatregelen op korte termijn, het tweede deel de vertaalslag van de strategie naar concrete maatregelen voor de middellangetermijn.

Criterium 2.B.3-1 Realisatie en resultaatsverplichting

In onderstaand plan van aanpak is de planning weergegeven van de maatregelen en de mogelijke voorbereidende acties die aan de maatregelen voorafgaan. In het voortgangsverslag (316.4) wordt jaarlijks de voortgang en acties geschreven. In de directiebeoordeling wordt verslag gemaakt van de zekerheid van de te behalen resultaten, mogelijke afwijkingen en uitgevoerde verbeteracties. Als ook de mogelijke kansen en risico's die zich voordoen.

PROCESBESCHRIJVING
KLIMAATTRANSITIEPLAN & PVA

Pagina: 316.3 - 8 / 12
Status: versie 1
Datum: December 2025

Plan van aanpak korte termijn

Output	
Kantoor / kantine	<ul style="list-style-type: none"> - Beperken stroomverbruik - Beperken van gasverbruik verwarming/ stroom airco - Beperken van onnodig papierverbruik - Herbruikbare koffiebekers i.p.v. wegwerp.
Werkplaats	<ul style="list-style-type: none"> - Beperken stroomverbruik - Beperken gasverbruik (roldeur sluiten in winter)
Machines / bedrijfsauto's	<ul style="list-style-type: none"> - Verminderen diesel- en energieverbruik
Personeel	<ul style="list-style-type: none"> - Vergroten bewustwording personeel door actieve deelname verminder van diesel en energieverbruik - Cursus 'het nieuwe rijden' - Kennisdeling (directie) sturen op Co2 via regionaal platform.
Organisatie / planning	<ul style="list-style-type: none"> - Verminderen diesel- en energieverbruik
Opdrachtgevers / leveranciers	<ul style="list-style-type: none"> - Verminderen diesel- en energieverbruik

PROCESBESCHRIJVING
KLIMAATTRANSITIEPLAN & PVA

Pagina: 316.3 - 9 / 12
Status: versie 1
Datum: December 2025

Maatregelen

Kantoor / kantine

Maatregel: Bewuster omgaan met uitprinten en meer digitaal werken					
Actie	Verantwoordelijke	Middelen	KPI	Reductie	Planning
Voorkomen onnodig gasverbruik door voorkomen warmteverlies	Directie	Geld / Tijd	Verwarming lager zetten, ruimtes verwarmen met airco alleen bij gebruik van de ruimtes, deuren sluiten tussen verwarmde en onverwarmde ruimtes.	1%	2026
	Kam coördinator	Toolboxmeeting	Bewustwording creëren rondom alle facetten van Co2.	1%	2025
Beperken van stroomgebruik	Directie	Financieel	Plaatsen van ledlampen en bewegingsmelders in alle bedrijfsgebouwen	2%	2027
Beperken onnodig papierverbruik	Allen	Financieel	Inzet ipad's of zoveel mogelijk digitaal werken.	1%	2025
Herbruikbare koffie-/theebekers	Allen	Financieel	Hergebruiken van bekers door degene die op de zaak blijven.	1%	2025

Werkplaats

Maatregel: Beperken stroomverbruik verlichting					
Actie	Verantwoordelijke	Middelen	KPI	Reductie	Planning
Bewegingsmelders plaatsen	Directie	Financieel / Tijd	Geplaatst per 01-01-2022		
Verlichting vervangen door led	Directie	Financieel / Tijd	Minimaal 80% op 01-01-2022	0,1%	Gereed
Deuren gesloten houden waar mogelijk	Allen	Gedrag	Bewustwording sluiten van deuren door toolboxmeeting	0,5%	Q2 2026

PROCESBESCHRIJVING
KLIMAATTRANSITIEPLAN & PVA

Pagina: 316.3 - 10 / 12
Status: versie 1
Datum: December 2025

Machines / bedrijfsauto's

Maatregel: Verminderen diesilverbruik					
Actie	Verantwoordelijke	Middelen	KPI	Reductie	Planning
Toepassen van alternatieve brandstoffen	Directie	Financieel / Tijd	Augustus 2025 nieuwe tank + HVO vat.	5%	Q4 2025
Onderzoeken investering in elektrisch wagenpark.	Directie	Financieel / Tijd	Vanaf Q3 2026 zodra er sprake is van vervanging.		Q3 2026

Personeel

Maatregel: Vergroten bewustwording personeel					
Actie	Verantwoordelijke	Middelen	KPI	Reductie	
De Chauffeurs cursus nieuwe rijden en draaien laten volgen	Directie	Financieel / Tijd	2025, voor chauffeurs.	1%	Gereed
Bewustwording d.m.v. training / toolboxmeetings	Directie	Financieel / Tijd	Minimaal 2 toolboxen per jaar	2% reductie scope 1	Q3 2025 en Q2 2026
Kennisdeling (directie) sturen op Co2 via regionaal platform.	Directie		Presentatie van Portabold		Q1 2026

PROCESBESCHRIJVING
KLIMAATTRANSITIEPLAN & PVA

Pagina: 316.3 - 11 / 12
Status: versie 1
Datum: December 2025

Organisatie / planning

Maatregel: Verminderen dieselvebruik					
Actie	Verantwoordelijke	Middelen	KPI	Reductie	Planning
Stallen machines op locatie waar mogelijk	Planner/ uitvoerder	Financieel / Tijd	Indien mogelijk, locatie WSHD.	1%	Op projectbasis
Combineren van klussen om transport te verminderen waar mogelijk	Planner	Financieel / Tijd	Indien mogelijk	1%	Idem
Meer met dezelfde machine doen waar mogelijk	Planner	Financieel / Tijd	Indien mogelijk	0,5%	Idem
Leggen van rijplaten om zuiniger te rijden bij slechte terreinomstandigheden.	Planner	Geld/ Tijd	Indien mogelijk	1%	Idem

Opdrachtgevers / leveranciers (gebaseerd op de waardeketenanalyse)

Maatregel: Verminderen dieselvebruik					
Actie	Verantwoordelijke	Middelen	KPI	Reductie	Planning
Meer selecteren op CO2 gedrag	Directie	Financieel / Tijd	Indien mogelijk	1%	2026
Meer telefonisch en emailcontact, dan persoonlijk contact	Directie	Financieel / Tijd	Indien mogelijk	1%	2026

Maatregel: Inzetten van duurzame materialen (bijvoorbeeld robinia hout i.p.v. tropisch hardhout)					
Actie	Verantwoordelijke	Middelen	KPI	Reductie	Planning
Voorstellen van alternatieve producten in het bestek	Directie / projectleider	Financieel	Project afhankelijk	5%	Op basis van project
Meedenken bij het ontwerp i.p.v. uitgewerkt bestek te ontvangen.	Directie / projectleider	Financieel	Project afhankelijk	n.t.b.	Idem

PROCESBESCHRIJVING
KLIMAATTRANSITIEPLAN & PVA

Pagina: 316.3 - 12 / 12
Status: versie 1
Datum: December 2025

Plan van aanpak maatregelen voor de middellangetermijnstrategie:

Maatregel: Verminderen dieselvebruik					
Actie	Verantwoordelijke	Middelen	KPI	Reductie	Planning
Inkopen van 50% HVO-100 brandstof voor het totaal van ons verbruik	Directie	Financieel en contractueel	Installeren van tank en financieel verwerken in prijsopgaves	35%	2025 naar 50% in 2032 en 70% in 2035.
Inzetten van elektrisch handgereedschap	Directie	Financieel	Aanschaf van	2%	2027
Onderzoek naar mogelijkheden voor elektrisch materieel (subsidies, inzet, actieradius, etc.)	Directie	Tijd	Bezoeken van technische contactdagen (TKD) en Infratrech om op de hoogte te zijn van nieuwe ontwikkelingen.		2027
Aanschaf van elektrisch materieel	Directie	Nader te bepalen wat hiervoor nodig is zoals accu's en mobile laadstations	Aanschaf van twee elektrische machines	10%	2033
Onderzoek uitvoeren naar aanschaf en installatie van de warmtepomp	Directie	Tijd	Opvragen van twee offertes		2027
Installeren van de warmtepomp	Directie	Financieel en mogelijk technische aanpassingen aan het systeem	Aankoop en installatie van warmtepomp om CV-ketels te vervangen.	5%	2032